



# Dębowe Ucho



## Listopad 2024



### W numerze:

- Ozdoby świąteczne.
- Wywiad z P. Kamilą.
- Zwyczaje świąteczne.
- Świąteczny quiz.
- Przepisy na świąteczne potrawy.
- Festiwal piernika.
- Sonda o dniu pluszowego misia.
- Artykuł o chronionych gatunkach.



## Wywiad z Panią Kamila Thaker - Dzielińska

Dziennikarki: Dzień dobry, chcielibyśmy zadać Pani kilka pytań.

Pani Kamila: Oczywiście!

D.Z: Gdzie spędza Pani święta?

P.K: W tym roku spędzam święta w Niemczech, jadę do mojej siostry.

D.Z: Czy spędzała kiedyś Pani święta za granicą?

P.K: Tak, jak już powiedziałam w zeszłym roku byłam w Niemczech i też, parę razy, byłam w Anglii, gdy tam mieszkałam.

D.Z: Jaka jest Pani ulubiona tradycja świąteczna?

P.K: Chyba to, że w Wigilię wszyscy razem siadają do stołu i liczymy, czy jest 12 dań na stole.

D.Z: Czy zawsze zostawia Pani miejsce dla niespodziewanego przybysza?

P.K: Zawsze, ale jeszcze nigdy nikt nie przyszedł.

D.Z: U nas tak samo.

D.Z: Jaka potrawę świąteczną lubi Pani najbardziej?

P.K: A mogą być dwie?

D.Z: Tak.

P.K: To, makowiec numer jeden, a druga to śledź w śmietanie.

D.Z: Czy sama piecze Pani pierniki, czy kupuje?

P.K: Sama piekę z moimi córkami.

D.Z: Czy otrzymała Pani kiedyś prezent świąteczny, który zapadł Pani w pamięć?

P.K: O kurcze, chyba jak byłam dzieckiem, to dostałam takiego wielkiego pluszowego misia, i to chyba był najlepszy prezent na święcie.

D.Z: Czy ma Pani żywą, czy sztuczna choinkę?

P.K: Zawsze miałam żywą, ale z tego powodu, że wyjeżdżam na całe święta, muszę mieć sztuczną. Ale lubię żywą, bo ślicznie pachnie.

D.Z: W jakich kolorach ozdabia Pani choinkę?

P.K: Tak jak choinka musi być ozdobiona, czyli we wszystkich kolorach.

D.Z: Jaka jest Pani ulubiona kolęda lub piosenka świąteczna?

P.K: Moja ulubiona kolęda to: „Lulajże, Jezuniu”.

D.Z: Czy ma Pani jakiś ulubiony świąteczny film?

P.K: Moja córka co roku chce oglądać Kevina, ale ja w sumie nie mam, może Scroodga lubię oglądać.

D.Z: O, to jest fajne. I ostatnie pytanie:

D.Z: Czy lubi Pani lepić batwany?

P.K: Tak średnio, ha ha ha.

D.Z: Zawsze jest zimno w ręce.

P.K: No właśnie dlatego, że śnieg jest zimny i mokry, i tego nie lubię.

D.Z: Dziękujemy Pani bardzo. Do widzenia.

P.K: Do widzenia.



## W ŚWIĄTECZNYM KLIMACIE, CZYLI O TWÓRCACH GAZETKI :)

### Oliwia

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: Pierniczki:)
2. WYMARZONY PREZENT: Nie mam. Wolę małe fajne prezenciki:)
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „Kevin sam w domu”:) )
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: Dla mnie nie ma znaczenia:)
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: Czerwony:)
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: Jak dla mnie oczywiście w śniegu:)
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? Tak pół na pół:)

### Veronika

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: pierogi
2. WYMARZONY PREZENT: nie mam wymarzonego prezentu
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „Kroniki świąteczne”
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: żywa
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: czerwony i zielony
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: w śniegu
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? tak

### Marianna

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: barszcz z uszkami i pierogi ruskie
2. WYMARZONY PREZENT: spędzony czas z rodziną
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „Kevin sam w domu” i „Kevin sam w Nowym Jorku”
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: żywa
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: czerwony i zielony
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: w śniegu
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? nie

### Elena

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: Barszcz
2. WYMARZONY PREZENT: Norweski scyzoryk
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „Opowieść wigilijna”
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: Żywa!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: Zgaszony czerwony
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: Obojętnie
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? Ciężko powiedzieć, chyba tak

## Gustaw

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: pierniki
2. WYMARZONY PREZENT: nie mam
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „Kevin sam w domu” i „Kevin sam w Nowym Jorku”
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: żywa
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: czerwony i ciemny zielony
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: w śniegu
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? zdecydowanie nie

## Polix

8. WYMARZONY PREZENT: Dużo, ale jednym z nich jest air track
9. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: Wszystkie, ale chyba najbardziej lubię „Kronikę Świąteczną”.
10. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: Zawsze żywa!!
11. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: Czerwony, srebrny, złoty
12. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: Święta w śniegu!!!!
13. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? OCZYWIŚCIE!!!!

## Elen

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: Piernik (takie ciasto)
2. WYMARZONY PREZENT: Bilet na koncerty Eminema i jego płyta
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „Kevin sam w Nowym Yorku”
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: Wolę żywą, ale praktycznie zawsze mam sztuczną, bo wyjeżdżam na święta.
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: CZERWONY
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: Jasne, że w śniegu.
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? No tak tylko dla samej idei.

## PANI ADA

1. ULUBIONA POTRAWA ŚWIĄTECZNA: KAPUSTA Z GRZYBAMI
2. WYMARZONY PREZENT: PACHNĄCE ŚWIECZKI SOJOWE
3. ULUBIONY FILM ŚWIĄTECZNY: „KEVIN SAM W DOMU”
4. ŻYWA CZY SZTUCZNA CHOINKA: ŻYWA
5. ULUBIONY KOLOR ŚWIĄTECZNY: CZERWONY I ZIELONY
6. ŚWIĘTA W ŚNIEGU CZY TROPIKACH: W ŚNIEGU
7. CZY WIERZĘ W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA? KAŻDY MOŻE NIM BYĆ, WIĘC WIERZĘ. :)

# Tradycje świąteczne w USA

## Czyli jak się tam obchodzi ŚWIĘTA

### JAK ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA OBCHODZONE SĄ W USA?

1. Jedną z tradycji i zabaw, popularnych w USA jest *"Elf on the shelf"* - jest ona znana wśród dzieci i dorosłych. Legenda głosi, że pod koniec listopada lub na początku grudnia, do dziecka przybywa mały elf, wysłannik Mikołaja, który do Świąt pilnuje, aby dziecko było grzeczne. Rodzice prześcigają się w kreatywności – ustawiają małe elfy-figurki na choinkach, w kuchni, w paczkach słodyczy, w pokoju dziecka – tak, aby po przebudzeniu dziecko miało miłą niespodziankę. Zasada mówi, że elfa nie można dotknąć – w przeciwnym razie będzie miał problem z powrotem na biegun północny.

3. **Swetry!** Noszenie swetrów świątecznych jest w USA bardzo popularne! Oczywiście nie mówimy tutaj o zwykłych swetrach, a o słynnych „the ugly Christmas sweaters”. Im bardziej kiczowato – tym lepiej. Zazwyczaj są to swetry koloru czerwonego, zielonego, białego ze wzorem bałwana, renifera czy różnych słodyczy.

2. **Skarpety!** Czy ktoś widział świąteczny dom w USA bez skarpet wiszących przy kominku, schodach czy łózkach dzieci? Amerykanie używają swoich skarpet świątecznych przez wiele lat – zdobiąc nimi dom co roku, nawet miesiąc przed Bożym Narodzeniem. Skarpeta każdego domownika jest podpisana, a także stylem dopasowana do jego osoby – ma naszywki, zdobienia, rysunki – liczy się kreatywność. 25 grudnia, w Bożonarodzeniowy poranek, każdy z domowników znajduje w swojej skarpecie słodkie prezenty przygotowane przez Mikołaja.

Amerykanie zaczynają bożonarodzeniowe świętowanie trochę później niż my. Główna celebrowanie zaczyna się **25 grudnia** i to na ten dzień szczególnie czekają amerykańskie rodziny. Cała rodzina 25 grudnia z samego rana schodzi do salonu, ubrana w te same – dopasowane do siebie piżamy, by otworzyć górę prezentów pozostawionych pod choinką. **26 grudnia** wszyscy wracają już do pracy i do codzienności.



## Norwegia

W święta, w zamian za łakocie, norweskie dzieci przebierają się za bożonarodzeniowe trolle, chodzą po domach i śpiewają kolędy. Według norweskiej tradycji ludowej, w każdym wiejskim gospodarstwie mieszka tzw. nisse, czyli gnom. Nisse opiekują się domostwem, pomagają w oborze i przeważnie to właśnie tam mieszkają.

## Szwecja

Szwedzkie Boże Narodzenie zaczyna się od święta Świętej Łucji 13 grudnia. Łucja była męczennicą z III wieku, która przynosiła jedzenie prześladowanym chrześcijanom w ukryciu. Zazwyczaj najstarsza dziewczynka w rodzinie odgrywa rolę Świętej Łucji, zakładając rano białą szatę i nosząc wieniec ze świec (lub bezpieczniejszy zamiennik). Podaje rodzicom bułeczki i kawę lub grzane wino. Choinki są zazwyczaj przygotowywane na kilka dni przed świętami Bożego Narodzenia i dekorowane kwiatami, takimi jak poinsecja ( w języku szwedzkim *julstjärna* ), czerwone tulipany oraz czerwone lub białe amarylisy.

W Wigilię, czyli *Julafton*, Szwedzi obchodzący Boże Narodzenie uczestniczą w nabożeństwach kościelnych. Wracają do domu na tradycyjną rodzinną kolację, w tym bufet ( *smörgåsbord* ) z szynką, wieprzowiną lub rybą i różnymi słodyczami.

Po uroczystej kolacji wigilijnej ktoś przebiera się za Tomte. Według szwedzkiego folkloru Tomte jest bożonarodzeniowym skrzatem, który mieszka w lesie. Tomte jest szwedzkim odpowiednikiem Świętego Mikołaja i rozdaje prezenty. Pozdrowienie „Wesołych Świąt” w języku szwedzkim to *Bóg Jul* .



## Dania

W tygodniach poprzedzających święta Bożego Narodzenia w Danii , które formalnie rozpoczynają się 23 grudnia, dzieci pomagają dekorować choinki w swoich rodzinach. Obchody rozpoczynają się posiłkiem, który obejmuje tradycyjny ryżowy pudding z cynamonem, zwany *grod* . Święty Mikołaj znany jest jako *Julemanden* , co oznacza „Bożonarodzeniowy Człowiek” . Mówi się, że przybywa na saniach ciągniętych przez renifery z prezentami dla dzieci. Julemandenowi w obowiązkach świątecznych pomagają elfy znane jako *julenisser* , które tradycyjnie zamieszkują strychy i stodoły. Psotne duńskie elfy płatają ludziom figle w okresie Bożego Narodzenia. W Wigilię wiele duńskich rodzin zostawia elfom trochę ryżowego puddingu lub owsianki, aby nie płatały im figli.

Posiłki w Wigilię i Boże Narodzenie są dość wyszukane. W Wigilię Duńczycy zazwyczaj jedzą kolację składającą się z kaczki lub gęsi, czerwonej kapusty i karmelizowanych ziemniaków.

Tradycyjnym deserem jest lekki pudding ryżowy z bitą śmietaną i posiekanymi migdałami. Ten pudding ryżowy zazwyczaj zawiera jeden cały migdał, a ten, kto go znajdzie, wygrywa czekoladę lub marcepan.

W poranek Bożego Narodzenia tradycyjnie podaje się duńskie babeczki zwane *ableskiver* .



## Składniki:

3 szklanki mąki pszennej -  
do 500 g

3/4 kostki prawdziwego  
masła - 150 g

pół szklanki cukru  
drobnego lub cukru pudru -  
około 150 g

200g ulubionego płynnego  
miodu

około pół szklanki śmietany  
kwaśnej 18% - 150 g

4 żółtka jajek ( jajka  
średniej wielkości )

2 łyżeczki sody  
oczyszczonej

1 łyżeczka kakao

## Przyprawy:

łyżka cynamonu; łyżeczka  
mielonego imbiru;

po pół łyżeczki mielonych  
goździków, gałki  
muszkatołowej, czarnego

# Przepis na pierniki:

**1.** W RONDELKU UMIEŚĆ 150 G MASŁA. WLEJ RÓWNIŻ 200 G PŁYNNEGO MIODU. WSYP ŁYŻECZKĘ KAKAO ORAZ WSZYSTKIE PRZYPRAWY KORZENNE. PALNIK USTAW NA MAŁĄ MOC. CAŁOŚĆ PODGRZEWAJ KILKA MINUT DO CAŁKOWITEGO ROZTOPIENIA SIĘ MASŁA. KREM WYMIESZAJ DOKŁADNIE. JEŚLI SKŁADNIKI ZAGOTUJĄ SIĘ, NIC NIE SZKODZI.



**2.** RONDELEK ZE SŁODKIM, KORZENNYM PŁYNEM ODSZTAW NA BOK DO PRZESTUDZENIA.

**3.** PÓŁ SZKLANKI ŚMIETANY KWAŚNEJ 18% WYMIESZAJ Z DWIEMA ŁYŻECZKAMI SODY OCZYSZCZONEJ. ŚMIETANĘ MOŻESZ ZAMIEŃC NA GĘSTY I KREMOWY JOGURT NATURALNY.

**4.** W DUŻEJ MISCE UMIEŚĆ 500 G MĄKI PSZENNEJ. DODAJ TEŻ CZTERY ŻÓŁTKA ŚREDNIEJ WIELKOŚCI JAJEK I ŚMIETANĘ WYMIESZANĄ Z SODĄ OCZYSZCZONĄ.

**5.** DO MISKI Z MĄKĄ, ŻÓŁTKAMI I ŚMIETANĄ Z SODĄ DODAJ TEŻ PÓŁ SZKLANKI DROBNEGO CUKRU. NA KONIEC WLEJ PRZESTUDZONY, PŁYN KORZENNY. ZAWARTOŚĆ RONDELKA MOŻE BYĆ CIEPŁA, ALE NIE GORĄCA. CIASTO NA PIERNICZKI

ŚWIĄTECZNE WYMIESZAJ DOKŁADNIE ŁYŻKĄ. BĘDZIE GĘSTE I KLEJĄCE, JEDNAK PO WŁOŻENIU GO DO LODÓWKI, ZROBI SIĘ IDEALNIE PLASTYCZNE.

**6.** GOTOWE CIASTO PRZYKRYJ FOLIĄ I ODŁÓŻ DO LODÓWKI NA MINIMUM 10 GODZ. A NAJLEPIEJ NA CAŁĄ NOC.

**7.** PO NOCY SPĘDZONEJ W LODÓWCE WYJMIJ CIASTO Z MISKI. DŁONIE OPRÓSZ MĄKĄ A Z CIASTA UFORMUJ KULĘ. CIASTO UMIEŚĆ NA STOLNICY LUB NA CZYSTYM BLACIE. BLAT TRZEBA DODATKOWO OPRÓSZYĆ MĄKĄ. CIASTO ROZWAŁKUJ NA PLACEK GRUBOŚCI MINIMUM 6 MM. MOŻESZ ŚMIAŁO WYCINAĆ PIERNICZKI GRUBE NAWET NA 1 CM. PRZY POMOCY DOWOLNEJ FOREMKI ZE ŚWIĄTECZNYM WZOREM WYCINAJ PIERNICZKI.

**8.** BLASZKĘ WYŁÓŻ PAPIEREM DO PIECZENIA. WYCIĘTE PIERNICZKI UKŁADAJ OBOK SIEBIE NA BLASZCIE, ZE SPORYMI ODSTĘPAMI. KAŻDĄ PARTIĘ PIERNICZKÓW PIECZ NA ŚRODKOWEJ PÓŁCE W PIEKARNIKU NAGRZANYM DO 170 STOPNI. PIERNICZKI PIECZ 12 MIN. PO UPIECZENIU MOŻNA JE OD RAZU WYJMOWAĆ Z PIEKARNIKA I UKŁADAĆ NA KRATCE DO PRZESTUDZENIA. PIERNICZKI ŚWIĄTECZNE STYGNĄ BARDZO SZYBKO.





# Festiwal piernika

## Najładniejsze pierniki



Moim zdaniem najładniejszym piernikiem jest domek z ośnieżonym ogrodem. Ma świetnie dopracowane szczegóły, a śnieg wygląda naprawdę przekonująco. Nie jest zbyt bogato ozdobiony, ale i bez ozdób wygląda ładnie.

Gustaw Posadzy

Piernik, który wybrałam, od razu mi się spodobał, ponieważ jest bardzo ładnie ozdobiony i zapakowany.

Ma wysoki, szpiczasty, ośnieżony dach i sope gęsto zwisające z niego. Ma starannie zrobiony wieniec dookoła drzwi i grubą warstwę lukrowego śniegu. Okno w kształcie rombu jest ładnie ozdobione.



## Świąteczny quiz dla klas 4-6?

1. Kim był Święty Mikołaj?

- a) Zwykłym człowiekiem.
- b) Biskupem.
- c) Księdzem.

2. Gdzie urodził się Święty Mikołaj?

- a) w Mirze.
- b) w Laponii.
- c) na Biegunie Północnym.

3. Ile potraw powinno się znaleźć na wigilijnym stole?

- a) 24
- b) 20
- c) 15
- d) 3
- e) 12

4. Którego dnia jest wigilia?

- a) 7 grudnia.
- b) 24 grudnia.
- c) 5 stycznia.

5. Czy na stole wigilijnym mogą być potrawy z mięsem?

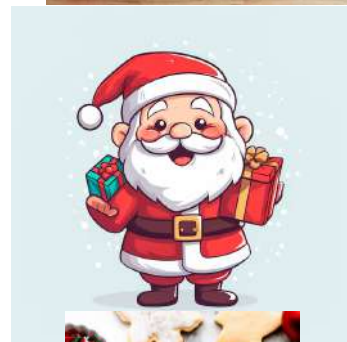
- a) Tak.
- b) Nie

6. Kim jest Grinch?

- a) Zielonym stworzeniem pragnącym zepsuć Święta.
- b) Prezydentem stanów Zjednoczonych.
- c) Brązowym psem.

7. W jakim języku są słowa „Feliz Navidad”?

- a) Po polsku.
- b) Po niemiecku.
- c) Po hiszpańsku.
- d) Po włosku.



## Quiz świąteczny dla klas 7-8

1. Kto ustanowił aktualne kolory Świętego Mikołaja?

- a) Coca cola.
- b) ONZ.
- c) NATO.

2. Kto przynosi prezenty w Rosji?

- a) Aniołek.
- b) Dziadek mróz ze śnieżynką.
- c) Święty Mikołaj.

3. Dokąd Amerykańskie dzieci wysyłają listy na święta?

- a) Do miejscowości North Pole.
- b) Na Grenlandię.
- c) Do Ameryki Południowej.

4. Jak w kulturze słowiańskiej nazywało się święto w grudniu?

- a) Jare gody.
- b) Szczodre gody.
- c) Słońcowianki.

5. Kto zawiesił pierwsze lampki choinkowe?

- a) Isaac Newton.
- b) Thomas Edison.
- c) Albert Einstein.

6. Gdzie zawieszono te lampki?

- a) W domu wynalazcy.
- b) W domu przyjaciela wynalazcy.
- c) W „Białym domu”.

7. Jak się mówi „Wesołych Świąt” po hawajsku?

- a) Mele kalokomucca.
- b) Mele kalommoci.
- c) Mele kalikimaka.



# *Ozdoby świąteczne*

## Pomarańczowa bombka

### Potrzebne materiały:

- pomarańcza
- sznurek lub włóczka
- nożyk
- ręcznik papierowy
- nożyczki

### Sposób przygotowania ozdoby:

1. Pokrój pomarańczę na plastry średniej szerokości około 5 mm.
2. Na górze plastrów z pomarańczy (pomiędzy skórką a wnętrzem pomarańczy) wytnij niewielką dziurę tak, aby zmieścił się sznurek.
3. Wybrany sznurek potnij na tyle kawałków, ile powstało plastrów, aby dało się powiesić plaster na choinkę.
4. Sznurek przewlec przez dziurę w pomarańczy i zwiąż u góry.
5. Rozłóż ręcznik papierowy na grzejniku i połóż plastry z przewleczonymi sznurkami aby się wysuszyły.

Gdy pomarańcze wyschną, ozdoba jest gotowa !!!

## Szyszki

### Potrzebne materiały:

- nożyczki
- sztuczny śnieg w sprayu
- szyszki
- sznurek
- gorący klej

Sposób przygotowania ozdoby:

1. Popryskaj szyszkę sztucznym śniegiem od góry i odczekaj aż wyschnie.
2. Przygotuj gorący klej i sznurek .
3. Potnij sznurek tak, aby dało się powiesić ozdobę.
4. Gdy klej się rozgrzeje, przyklej sznureczki do góry szyszki i poczekaj aż wyschnie.
5. Po wyschnięciu kleju szyszka jest gotowa do powieszenia.

## Pomponowe elfy na choinkę

Potrzebne materiały:

- Pompony
- drucik
- sztuczne oczy
- wata
- sznureczki
- gorący klej
- czapeczki (małe, czerwone)

Sposób przygotowania ozdoby :

1. Przyklej watę do pompona (to ma być broda).
2. Przyklej czapeczkę do brodatego pompona.
3. Potnij i przyklej druciki do pompona (to mają być nogi i ręce).
4. Przyklej oczka.
5. Przywiąż sznureczek do czapeczki tak, aby można było powiesić na choince ( lub gdzieś indziej).

## POMYSŁY NA OZDOBY ŚWIĄTECZNE „Skarpetkowy bałwan”

### Czego potrzebujesz???

Żeby stworzyć skarpetkowego bałwana, potrzebujemy: skarpetek, trzech piłek - najlepiej tenisowych, gumki recepturki oraz kilku pisaków.

### Jak go zrobić???

Aby zrobić takiego bałwana, najpierw bierzemy skarpetkę i do niej wkładamy po kolei trzy piłeczki - te piłki będą służyć jako trzy części bałwana.

Następnie, gdy już mamy piłki w środku skarpetki, zamykamy ją gumką recepturką - wiążemy tę otwartą część tak, aby piłki nie wyleciały ze skarpetki.

Ostatnim krokiem będzie to, że rysujemy pisakiem oczy, nos - czyli marchewkę, i co tylko chcesz.



## *Julian i świąteczna wpadka*

Jest 19 grudnia, Julian i jego klasa przygotowują jasełka. Mają mało czasu, bo występ już dziś. Jasełka są o elfiej fabryce prezentów, w której przegrzewa się główny zawór dostarczający prezenty. Julian gra złośliwego szefa fabryki.

Już czas wystąpienia! Gdy Julian wszedł na scenę, nagle zapomniał całej roli! W panice zaczął wymyślać tekst. Pani Kornelia, jego wychowawczyni, po cichu podpowiadała mu tekst, ale Julian jej nie słyszał. Jakoś udało mu się sformułować wypowiedź. Gdy myślał, że dał radę, okazało się, że słowa Juliana zmieniły tok występu i inni uczniowie nie wiedzieli, co powiedzieć. Na szczęście widzowie nie zauważyli pomyłki. Myśleli, że to część wystąpienia.

Po jasełkach pani podeszła do niego i spytała, dlaczego przekręcił treść przedstawienia. Julian powiedział, że zapomniał swojej roli. Pani powiedziała, że nic się nie stało, ale następnym razem musi bardziej uważać. Zadowolony Julian odszedł i skierował się w stronę swoich kolegów.



## Gatunki zagrożone: Renifer

Renifery to zwierzęta często wiązane ze świętami i świętym Mikołajem.

Gdzie występuje renifer?

**Zasięg reniferów pokrywa się niemal dokładnie z północnym kołem podbiegunowym.**

Podgatunek leśny renifera – renifer kanadyjski (*Rangifer tarandus caribou*) można znaleźć na południu aż do 46 stopnia szerokości geograficznej północnej.

Co je?

Renifery to zwierzęta roślinożerne. Ich dieta jest najbardziej zróżnicowana latem, kiedy zjadają **liście wierzby i brzozy, grzyby, wełniankę, turzycę i wiele innych gatunków roślinności lądowej**. Porosty są ważnym składnikiem diety, zwłaszcza zimą, ale nie są spożywane wyłącznie.

Czy jest zagrożony?

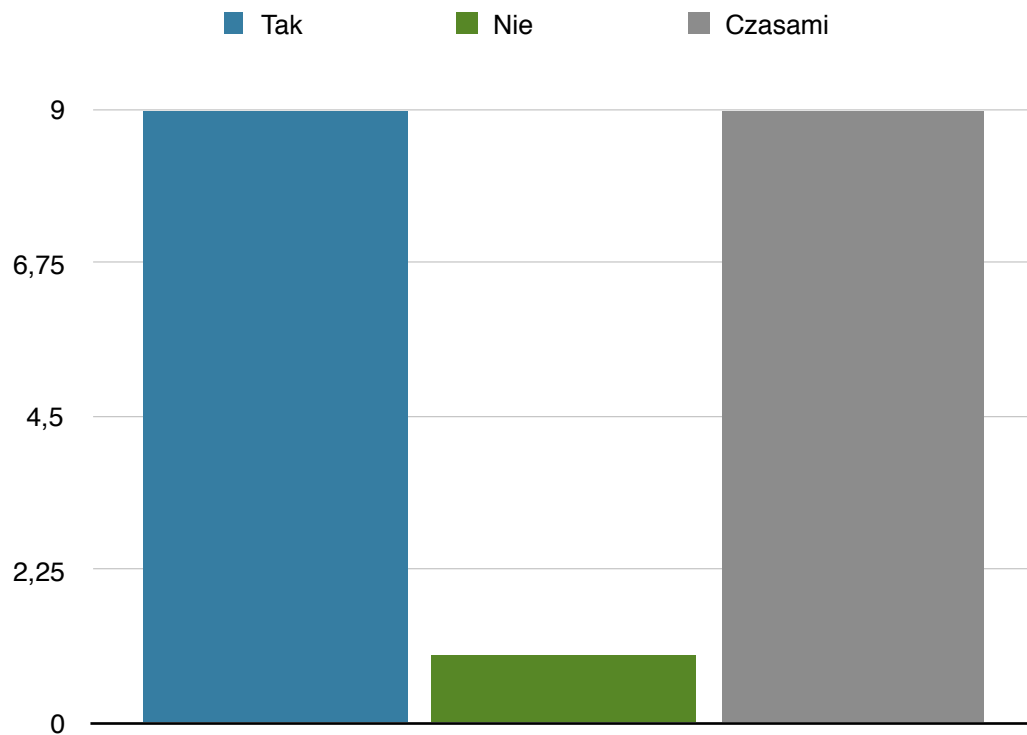
W warunkach naturalnych renifery fińskie, zwane też leśnymi, zamieszkują w Finlandii i Rosji. W obu krajach liczebność tych zwierząt szacowana jest łącznie na ok. 8700 osobników. **To największy, a zarazem jedyny zagrożony wyginięciem podgatunek renifera.**



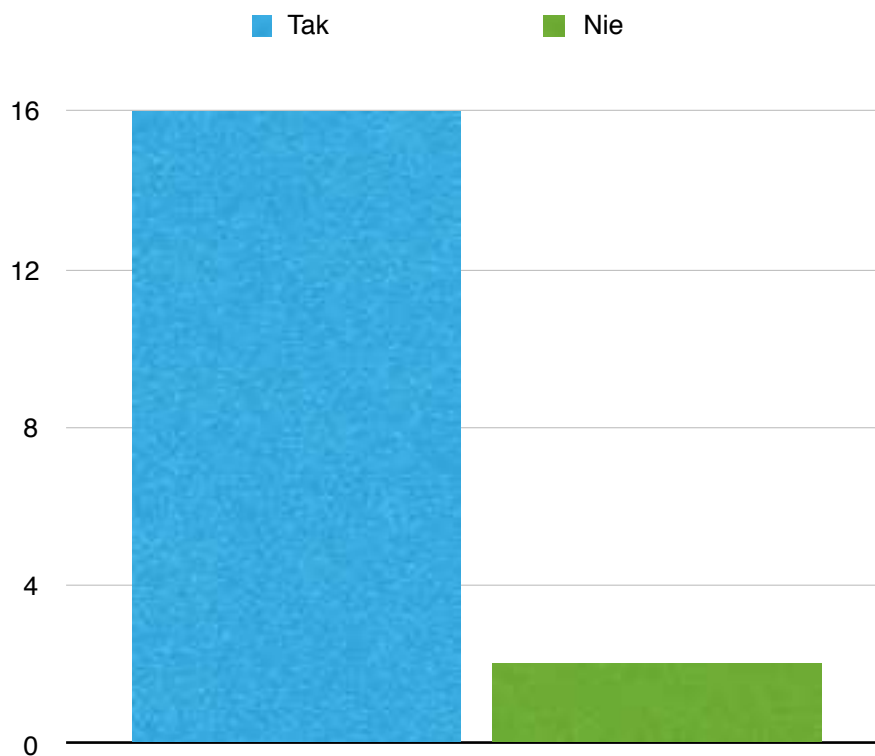


## Sonda na temat Dnia Pluszowego Misia

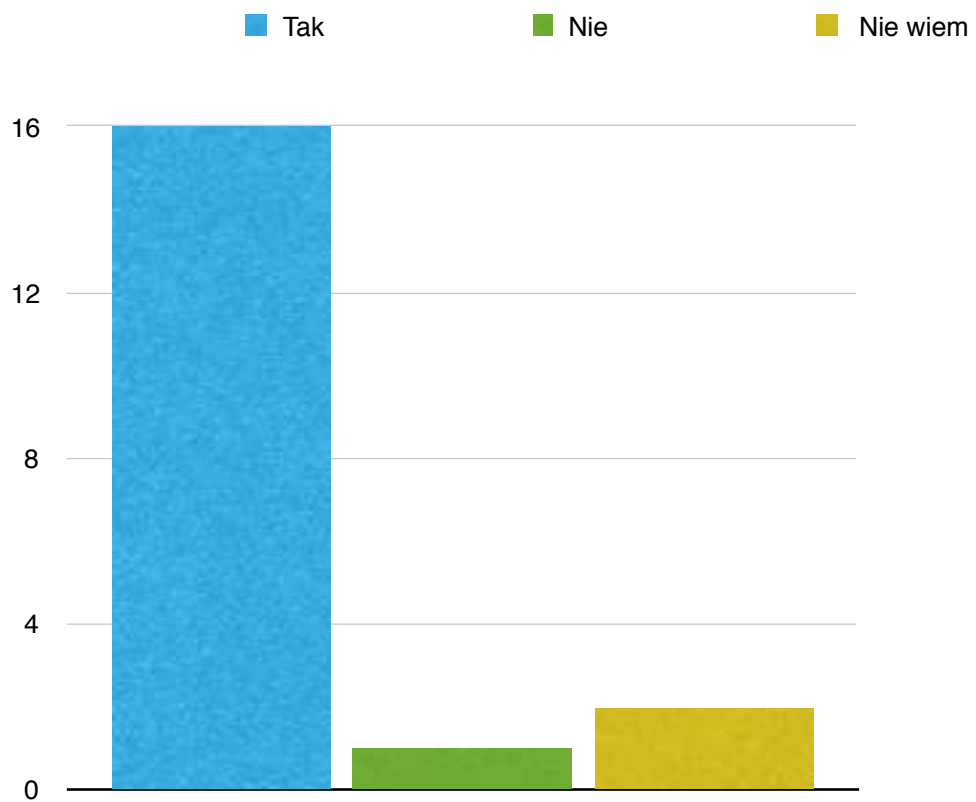
Czy obchodzisz Dzień Misia?



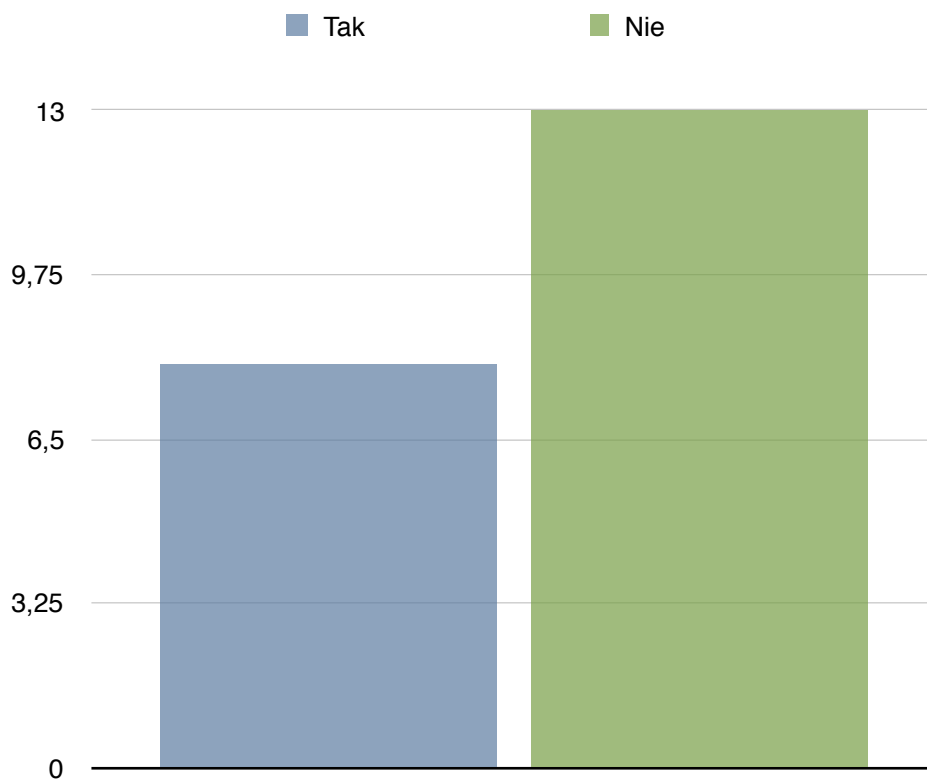
Czy masz ulubioną przytulankę?



Czy masz przytulankę ze swojego wczesnego dzieciństwa?



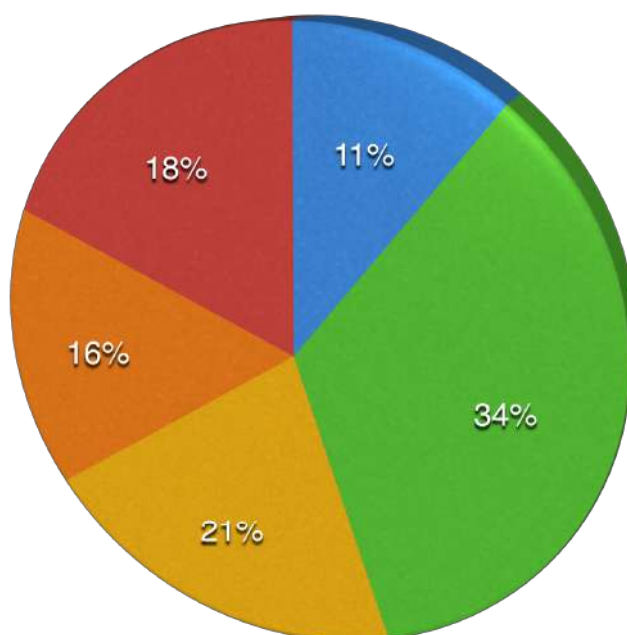
Czy przyniosłeś misia do szkoły?



# Mikołajkowa sonda

## Co dostałeś na mikołajki?

● kalendarz ● słodycze ● zabawki ● ubranie ● inne ●



## STOPKA REDAKCYJNA, CZYLI KTO TWORZY GAZETKĘ :)



*Odpowiedzi quiz klas 7-8; 1a), 2b), 3a), 4b), 5b), 6b), 7c).*

### ODPOWIEDZI: QUIZ DLA KLAS 4-6

Pytanie 1 odp: c

Pytanie 2 odp; a

Pytanie 3 odp: e

Pytanie 4 odp: b

Pytanie 5 odp: b

Pytanie 6 odp: a

Pytanie 7 odp: c